

РЕШЕНИЕ

№ 28081

гр. София, 25.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в
публично заседание на 20.08.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Албена Илиева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **5722** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 62, ал. 3 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС) във връзка с чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по повод на жалба с вх. № 12685 от 22.05.2025 г. и вх. № 13710 от 03.06.2025 г. по описа на Административен съд – София град (АССГ), подадена от Н. Г. Д., ЕГН [ЕГН], лишен от свобода, настанен в Затворническо общежитие от закрит тип (ЗОЗТ) – К., чрез адв. А. А. – САК, с адрес [населено място], [улица] срещу Заповед № Л-03-252 от 08.05.2025 г., издадена от главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с която на основание чл. 62, ал.1, т. 4 от ЗИНЗС е наредено жалбоподателят да бъде преведен в Затвора [населено място].

С жалбата се иска оспорената заповед да бъде отменена, тъй като е издадена при неспазване на установената форма, съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона. В хода на съдебното производство, жалбоподателят редовно призован, се явява лично, конвоиран от Главна дирекция „Охрана“ (ГДО) и се представлява от адв. М., преупълномощен от адв. А., поддържат жалбата и предлагат да се уважи.

Ответникът – главен директор на ГДИН, редовно призован, не се явява и не се представлява. Депозира писмено становище, с което оспорва жалбата.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, се представлява от прокурор К., който дава становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Оспорващият, Н. Г. Д., е лишен от свобода и от 13.03.2025 г. изтърпява наложеното му наказание по НОХД № 1249/2025 г. на Софийски градски съд. Постъпил в Затвора - [населено място] на 13.03.2025 г. на основание писмо № П – 55/2025 г. от 11.03.2025 г. на прокурор при Софийска градска прокуратура, след трансфер от ареста на [улица] Г.М.Д. № 42 при ОСОН – С., за привеждане на изпълнение на влязла в сила на 07.03.2025 г. присъда. Считано от 20.03.2025 г. жалбоподателят е преведен на територията на ЗОЗТ „К.“. От следващия ден, 21.03.2025 г., е разпределен в 9-та група, 6-то спално помещение.

От представената административна преписка се установява, че на 07.05.2025 г. около 16,20 часа в ЗО „К. е регистриран инцидент с лишени от свобода от 9-та група, 5-то спално помещение. Констатирано е, че настанените там лица са във видимо неадекватно състояние, изразяващо се в забавен говор, невъзможност за вербална комуникация и други симптоми на остра интоксикация. В хода на разговора с настанените лишени от свобода от 5-то спално помещение л. св. П. Р. К. пада на земята и губи съзнание, като в следствие е констатирана смъртта му от служители на ЦСМП. По случая са събрани писмени обяснения от лишените от свобода от 5 – то спално помещение, в които те посочват л.св. Н. Г. Д. за разпространител на наркотични вещества. В Предложение рег. № 4307 от 08.05.2025 г. от и.ф. началник на Затвора С., същият е изказал предположение, че „Вероятно... лишеният от свобода Д. да има пряко участие в предоставянето на наркотични вещества на починалото лице.“. Допълнително е посочено, че „С оглед наличните силно обезпокоителни данни от последните събития на територията на общежитието, както и данните за цялостното поведение на л.св. Д., прогнозата за оставащия период на изтърпяване на наказанието му е изцяло неблагоприятна.“. В заключение е предложено, че е „...наложително прилагането на чл. 62, ал.1, т. 4 ЗИНЗС, касателно психическата несъвместимост и конфликти, както със служители така и срещу останалите лишени от свобода от затвора [населено място]. В случай, че се приложи чл. 62, ал.1, т. 4 ЗИНЗС, в голяма степен ще се осигури редът и сигурността в рамките на затвора, както и с оглед избягване на евентуално ескалиране на напрежението и възникване на конфликти и проблеми.“.

ИФ началникът на Затвора – [населено място] е предложил жалбоподателят, Н. Г. Д., Строг режим, Закрит тип да бъде преведен в друг затвор за доизтърпяване на наложеното му наказание, с което ще се смекчи напрежението и ще се осигурят сигурността и спокойствието в Затвора [населено място], което е от изключително значение за нормалното протичане на дейността по превъзпитанието на останалите лишени от свобода. Наред с това е предложено при постановяване на административния акт да бъде допуснато предварителното му изпълнение, съобразно чл. 60. АПК.

В цитираното Предложение са посочени и следните данни за оспорващия, а именно, че поради възникнала психологическа несъвместимост и неразбирателство с останалите настанени в 6-то спално помещение лица, л.св. Д. е преместен в 4-то спално помещение (няма записана дата кога е осъществено преместването); на територията на ЗО „К.“ не е получавал поощрения, съгласно ЗИНЗС, нито е дисциплинарно санкционирам; изготвената първоначална оценка на риска от рецидив е определена на висока – 86 точки, а рискът от вреди е определен на среден. Като положителен ресурс е посочена трудоспособната му възраст.

Към предложението са приложени Докладна записка, изготвена от инсп. Д. Х. Б., ДГН в ЗОЗТ „К.“ към Затвора [населено място] при ГДИН; 7 бр. докладни записки, 1 бр. Съобщение; 1 бр. Фиш за спешна медицинска помощ; 1 бр. копие от Протокол за доброволно предаване и 1 бр. Постановление за назначаване на експертиза.

Въз основа на Предложението на иф Началника на затвора [населено място] е издадена Заповед № Л-03-252 от 08.05.2025 г. от главния директор на ГДИН, с която на основание чл. 62, ал.1, т. 4

ЗИНЗС е наредено Н. Д. да бъде преместен от затвора [населено място] в затвора [населено място].

Като мотиви за издаването на административния акт е посочено, че съгласно предложението на ИФ началника на Затвора [населено място] и от първоначалния доклад за лицето, начина на живот и обкръжението на лишения от свобода Д. са свързани с интеграция в групи с криминални нагласи. Лесно се влияе от криминалното обкръжение. Обичайните му дейности подтикват към извършване на правонарушения. Начинът му на живот може да бъде определен като хищнически, безразсъден и рисков. Липсва финансова стабилност от легална дейност. Има непостоянство в трудовата история. Нелегални печалби са източник на доход. Налице са проблеми с агресията, овладяването на гнева и враждебността. Не приема отговорността за извършеното правонарушение и не приема вината, не разбира мотивите за извършване на престъплението и не осъзнава жертвата. Счита присъдата за ненапълно справедлива. Липсва мотивация за промяна на криминалното поведение и са налице утвърждаващи се криминални нагласи. Изразява негативни виждания спрямо обществото и не приема ограниченията върху личната си свобода. При направената оценка на риска се констатира високи стойности на риска от рецидив – 86 т. На 07.05.2025 г. в ЗОЗТ „К.: към Затвора С. е починал лишеният от свобода П. Р. К.. От събраните материали и взетите обяснения от други лишени от свобода, свидетелите на събитието, било видно, че преди да почине л.св. К. е пушил „била“. Която е закупил от лишения от свобода Н. Г. Д.. Установява се наличието на данни, че л.св. Д. е основен разпространител на наркотични вещества на територията на затворническото общежитие от закрит тип „К.:“, като склонява останалите лишени от свобода към нерегламентирана дейност. С поведението си осъдения поставя в сериозна опасност живота и здравето на значителен брой лица. Предвид настъпилите нови обстоятелства, рискът от вреди за лишените от свобода може да бъде квалифициран като висок. Налице са основания за приложението на чл. 62, ал.1, т. 4 ЗИНЗС по отношение на л.св. Д., като по този начин ще се предотврати ескалиране на деструктивното поведение на осъдения и извършването на други престъпления, както и с оглед важни съображения, свързани с превенция на останалите осъдени лица, настанени в ЗОЗТ „К.“ към затвора [населено място].

В резултат на посочените мотиви, главният директор на ГДИН е издал обжалваната заповед, с която е наредено Н. Д. да бъде преместен от Затвора [населено място] в Затвора [населено място]. В хода на съдебното производство са приети като писмени доказателства представените с административната преписка писмени документи и допълни ангажираните от трети неучастващи по делото лица – Софийска районна и Софийска градска прокуратури. За послужване към материалите по делото е приобщено затворническото досие на жалбоподателя.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, 8 –ми състав направи следните правни изводи:

Жалбата в подадена в предвидения в чл. 149 от АПК 14- дневен преклузивен срок. Изхожда от надлежна страна – адресат на обжалвания административен акт, имаща право и интерес от обжалване, поради което се явява процесуално допустима. Това задължава съда да я разгледа по същество относно нейната основателност.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспорената заповед (чл. 168, ал.1 от АПК) и на основанията, посочени в чл. 146 от АПК, съдът намира, че е издадена от компетентен орган, но не отговаря на изискванията за форма и съдържание на административните актове, посочени в чл. 59, ал. 1 и 2 от АПК.

Съгласно чл. 41 от ЗИНЗС Места за изпълнение на наказанието лишаване от свобода са затворите. Към тях могат да се създават затворнически общежития от закрит и открит тип, поправителни домове за непълнолетни и арести.

Редът за преместване на лишените от свобода е подробно регламентиран в част втора „Изпълнение на наказанието лишаване от свобода“, глава осма „Места за лишаване от свобода“, раздел IV „Преместване на лишените от свобода“ на ЗИНЗС. Този раздел систематично следва предходните два – раздел II „Настаняване в местата за лишаване от свобода“ и раздел III „Разпределение на лишените от свобода по затвори, затворнически общежития и поправителни домове“.

В раздел IV „Преместване на лишените от свобода“, глава втора ЗИНЗС е регламентиран реда за преместване на лишените от свобода при наличието на четири хипотези, а именно: 1. Преместване от един затвор в друг затвор (чл. 62); 2. Преместване от затвор в затворническо общежитие от закрит тип, функциониращо като подразделение на затвора (чл. 63); 3. Преместване от затвор или затворническо общежитие от закрит тип в затворническо общежитие от открит тип (чл. 64) и 4. Преместване от затворническо общежитие от открит тип в затвор или затворническо общежитие от закрит тип (чл. 64а). Следователно законодателят е предвидил четири различни процедури за преместване на лишените от свобода.

По делото не е спорно, че жалбоподателят първоначално е бил настанен в приемно отделение на Затвора [населено място], на основание чл. 52 от ЗИНЗС, където е преведен от ОЗСА. Макар в личното досие на Н. Д. да липсва нарочен писмен акт, от който да е видно, същият е разпределен и настанен, по реда на чл. 58 ЗИНЗС, да изтърпява наложеното му наказание лишаване от свобода в ЗОЗТ К., считано от 20.03.2025 г., след изтичане на срока по чл. 47, ал. 3 ЗИНЗС.

Следователно в периода от 20.03.2025 г. до 08.05.2025 г. Н. Д. изтърпява наложеното му наказание лишаване от свобода в ЗОЗТ К., а не в Затвора [населено място], както се посочва в обжалваната заповед на главния директор на ГДИН. По делото не са ангажирани писмени документи, а и в личното досие на оспорващия, открито на основание чл. 54 ЗИНЗС, не се съдържат писмени данни – заповед/и по чл. 63 ЗИНЗС за преместването му от затворническото общежитие К. в Затвора – [населено място] и обратно.

От направена съпоставка между описаното в обжалваната заповед и наличните писмени данни по делото не се установява по безспорен начин, че към 07.05.2025 г. и 08.05.2025 г. Д. изтърпява наложеното му наказание лишаване от свобода в Затвора [населено място]. Напротив всички приети по делото писмени доказателства показват, че той е бил настанен в затворническото общежитие от закрит тип, функциониращо като подразделение на затвора.

При това положение, настоящият съдебен състав на АССГ прави извод, че по отношение на оспорващия Д. не е налице първото изискване на чл. 62 ЗИНЗС за неговото преместване в друг затвор, а именно това, че същият към 08.05.2025 г. не изтърпява наложеното му наказание „лишаване от свобода“ в Затвора [населено място]. Преценявайки изискването преместването да е от един в друг затвор, настоящият съдебен състав намира за необходимо да обърне внимание на обстоятелството, че съдът е поставен в положение да тълкува волята на законодателя дали с използване на термина „затвор“ е имал предвид родовото понятие в широк смисъл на място за лишаване от свобода съгласно чл. 41 ЗИНЗС (затворите и откритите към тях затворнически общежития от закрит и открит тип, поправителните домове и арестите) или се има предвид понятието в тесен смисъл, съгласно чл. 58, т.1 и т. 2 ЗИНЗС – осъдените с първоначално определен специален или строг режим, т.е. осъдени лица с най-тежки присъди. Именно поради тази причина е предвиденото преместването на лишени от свобода с първоначално определен специален или строг режим от един затвор в друг да става с акт на главния директор на ГДИН като орган ръководещ цялостната дейност на местата за лишаване от свобода (чл. 13, ал. 2 ЗИНЗС). Могат да се изведат аргументи в едната и в другата посока, както и че нормата на чл. 62 ЗИНЗС е обща по отношение на следващите я разпоредби, а именно чл. 63-64а на същия закон, и

би следвало да се отнася до всички лишени от свобода независимо от първоначално определените им режими за изтърпяване на наложеното наказание. Но веднага изниква контрааргументът, че ако едно лице е настанено в затворническо общежитие от закрит тип, какъвто е настоящия случай, и при възникнала необходимост за преместването му в друго пенитенциарно заведение поради наличието на някоя от хипотезите, визирани в чл. 62, ал.1, т. 4 ЗИНЗС, защо спрямо него не се предприемат действия по реда на чл. 63 от същия закон за преместването му в затвора, към който функционира общежитието, а следва да бъде преместено в друго населено място. В обжалваната заповед липсват изложени аргументи в тази насока, поради което настоящият съдебен състав приема, че понятието „затвор“ в случая следва да се тълкува в тесния му смисъл, а това от своя страна означава, че по отношение на жалбоподателя не е изпълнено изискването да изтърпява наказанието си именно в такъв.

По тези съображения, съдът приема, че незаконосъобразно по отношение на жалбоподателя са предприети действия по преместването му от Затвора [населено място], в който не е настанен към 08.05.2025 г., в Затвора [населено място], тъй като процедурата по чл. 62 ЗИНЗС не се прилага по отношение на лишените от свобода настанени в затворнически общежития от закрит тип.

На следващо място, съдът установи, че обжалваната заповед не отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК – липсват конкретни мотиви относно наличието на предпоставките, посочени в чл. 62, ал.1, т. 4 ЗИНЗС, че преместването се извършва при възникване на психологическа несъвместимост, конфликти със служители или лишени от свобода - пострадали или близки на пострадалите от извършеното престъпление, или при наличието на други важни съображения, свързани с ресоциализацията, с безопасността на лицето и сигурността в местата за лишаване от свобода.

От мотивите на обжалваната заповед, описани по – горе в съдебния акт, които изцяло повтарят предложението на началника на Затвора – [населено място], не се съдържат конкретни данни коя от отделните хипотези на т. 4, чл. 62, ал.1 ЗИНЗС е налична, а именно – дали е възникнала психологическа несъвместимост; дали има конфликти със служители; дали има конфликти с лишени от свобода – пострадали или близки на пострадали от извършеното престъпление; дали има важни съображения, свързани с ресоциализацията, с безопасността на лицето и сигурността в местата за лишаване от свобода. Вместо това издателят на обжалвания акт се е задоволил да посочи данните, изследвани при съставянето на индивидуалния план за изпълнение на присъдата, посочени в чл. 129, ал. 2 от Правилника за приложение на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, но не и да изложи конкретни мотиви за наличието на някоя от предпоставките по чл. 62, ал.1, т. 4 ЗИНЗС. Нещо повече при определяне правната квалификация за издаването на обжалвания административен акт, главният директор на ГДИН не е положил никакви усилия ясно, точно и конкретно да отбележи коя от хипотезите на т. 4 е налична, за да може да се направи мотивирана връзка между факти и законови основания. Липсата на такава корелация представлява съществено процесуално нарушение по смисъла на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, което е самостоятелно основание за отмяната на обжалваната заповед.

По така изложените съображения, Административен съд – София град, Трето отделение, 8 – ми състав намира жалбата на Н. Г. Д. за основателна и като такава следва да се уважи, а обжалваната заповед да се отмени като издадена при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

Водим от горното, Административен съд София град, Трето отделение, 8 –ми състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № Л-03-252 от 08.05.2025 г., издадена от главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с която на основание чл. 62, ал.1, т. 4 от ЗИНЗС е наредено Н. Г. Д. да бъде преведен в Затвора [населено място].

Да се върне на Затвора–С. личното досие на Н. Г. Д., изпратено за послужване.

Решението на основание чл. 62, ал. 3, изр. Последно е окончателно.

СЪДИЯ: